Farsi – Number 23b
January 2026

واکسن‌های کونژوگه چهار ظرفیتی مننگوکوک
Meningococcal quadrivalent conjugate vaccine

واکسیناسیون در 50 سال گذشته در کانادا بیش از هر اقدام بهداشتی دیگری جان افراد را نجات داده است.

واکسن کونژوگه چهار ظرفیتی مننگوکوک چیست؟

واکسن کونژوگه چهار ظرفیتی مننگوکوک در برابر 4 نوع باکتری مننگوکوک محافظت ایجاد می‌کند: انواع A، C، Y و W. این واکسن توسط وزارت بهداشت کانادا تأیید شده است.

چه افرادی باید این واکسن را دریافت کنند؟

واکسن برای کودکان دانش‌آموز کلاس نهم به صورت رایگان ارائه می‌شود.

این واکسن همچنین برای کودکان و بزرگسالانی که در معرض خطر بالای بیماری مننگوکوک هستند، از جمله افرادی که دچار موارد زیر هستند، به صورت رایگان ارائه می‌شود:

- نداشتن طحال، یا نارسائی طحال
- اختلالات سیستم ایمنی، از جمله سامانه کمپلمان، پروپردین، نارسائی فاکتور D یا نواقص سیستم ایمنی اولیه
- پیوند سلولی یا پیوند اندام جامد، یا افرادی که در انتظار پیوند هستند
- انجام پیوند سلول‌های بنیادی
- در تماس نزدیک بودن با یک فرد مبتلا به بیماری مننگوکوک A، Y یا W یا فردی که از سوی سازمان بهداشت عمومی به عنوان شخص در معرض خطر ابتلا به این بیماری در صورت شیوع در بریتیش کلمبیا تشخیص داده شده است.

واکسن برای افراد زیر نیز توصیه شده، اما به رایگان ارائه نمی‌شود:

- کارکنان آزمایشگاه که به طور معمول در معرض باکتری‌های مننگوکوک قرار می‌گیرند
- پرسنل نظامی
- کسانی که با HIV زندگی می‌کنند
- کسانی که در مناطق پرخطر بیماری مننگوکوک سکونت دارند یا به سفر می‌کنند

برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد مناطق پرخطر سفر با یک کلینیک مسافرتی تماس بگیرید.

این واکسن معمولاً در یک نوبت تزریق می‌شود. بعضی از افراد ممکن است به دوزهای اضافی واکسن نیاز داشته باشند. با مراقبتگر بهداشتی خود صحبت کنید تا بدانید که آیا به دوزهای بیشتری نیاز دارید یا خیر و چه زمانی باید آنها را دریافت کنید.

افرادی که واجد شرایط دریافت واکسن رایگان نیستند اما مایل هستند در برابر سویه‌های مننگوکوک A، C، Y و W محافظت شوند، می‌توانند واکسن را از اکثر داروخانه‌ها و کلینیک‌های مسافرتی خریداری کنند.

نگهداری سابقه‌ای از کلیه واکسیناسیون‌های دریافتی بسیار حائز اهمیت است.

مزایای واکسن چیست؟

واکسن بهترین راه برای محافظت در برابر عفونت مننگوکوک است، که یک بیماری جدی و گاهی کشنده محسوب می‌شود.

با واکسینه کردن خود به دیگران نیز کمک می‌کنید تا از خطر دور باشند.

چه عوارض احتمالی ممکن است بعد از تزریق این واکسن وجود داشته باشند؟

واکسن‌ها بسیار ایمن هستند. دریافت واکسن بسیار بی‌خطرتر از ابتلا به بیماری مننگوکوک است.

عوارض احتمالی به واکسن شامل درد، قرمزی و ورم در محل تزریق واکسن می‌شوند. مواردی مانند سردرد، درد عضلانی، خستگی، لرز، تب و حالت تهوع نیز ممکن است پس از تزریق واکسن بروز کنند. این واکنش‌ها خفیف هستند و عموماً 1 تا 2 روز به طول می‌انجامند.

*به کودکان زیر 6 ماه نباید بدون مشورت قبلی با مراقبتگر بهداشتی ایبوپروفن داده شود.

برای تسکین تب یا درد می توان از استامینوفن (مانند Tylenol®) یا ایبوپروفن (مانند Advil®) استفاده کرد. افراد زیر 18 سال به دلیل احتمال ابتلا به سندرم رای نباید از ASA (مثل Aspirin®) استفاده کنند.

برای آگاهی بیش‌تر درباره سندروم رای، به این پرونده مراجعه کنید: HealthLinkBC File #84 سندروم رای.

بسیار مهم است که 15 دقیقه پس از دریافت هرگونه واکسن در کلینیک بمانید. احتمال بسیار نادری از بروز یک واکنش آلرژیک تهدیدکننده زندگی به نام آنافیلاکسی وجود دارد. این وضعیت در کمتر از یک نفر در هر یک میلیون نفری که واکسن دریافت می‌کنند رخ می‌دهد. علائم می‌تواند عبارت باشد از کهیر، مشکلات تنفسی یا ورم کردن گلو، زبان یا لب‌ها. در صورت بروز چنین واکنشی، مراقبتگر بهداشتی شما آماده درمان آن است. درمان اورژانسی شامل تجویز اپی‌نفرین (آدرنالین) و انتقال با آمبولانس به نزدیکترین بخش اورژانس می‌شود. اگر این عوارض پس از ترک کلینیک روی دهند، به **9-1-1** یا شماره اورژانس محلی زنگ بزنید.

همواره واکنش‌های جدی یا غیرمنتظره را به مراقبتگر بهداشتی خود اعلام کنید.

چه کسانی نباید واکسن بزنند؟

اگر شما یا فرزندتان شرایط زیر را دارید، با مراقبتگر بهداشتی خود صحبت کنید:

- واکنش تهدیدکننده زندگی به دوز قبلی واکسن منینگوکوک یا هر بخشی از واکسن کونژوگه چهار ظرفیتی منینگوکوک داشته‌اید
- در حال مصرف داروهای مهارکننده کمپلمان انتهایی (مانند Soliris® یا Ultomiris®) هستید

دلیلی وجود ندارد که به خاطر سرماخوردگی یا دیگر بیماری‌های خفیف، زمان ایمن‌سازی را به تعویق بیاندازید. با وجود این، اگر دغدغه‌ای دارید با مراقبتگر بهداشتی خود صحبت کنید.

عفونت منینگوکوک چیست؟

عفونت منینگوکوک توسط باکتری ایجاد می‌شود. عفونت منینگوکوکی ناشی از انواع A، C، Y و W در بریتیش کلمبیا بسیار نادر است. این بیماری اگرچه نادر است، اما می‌تواند باعث عفونت‌های جدی با خطر جانی شود، از جمله منینژیت، عفونت غشای مغز که آن را می‌پوشاند، و سپتیسمی، که نوعی عفونت خون است. از هر 100 نفری که بیمار می‌شوند، 15 نفر می‌میرند، حتی اگر تحت درمان قرار گیرند. از عوارض دائمی عفونت می‌توان به آسیب مغزی، ناشنوایی و از دست دادن اندام‌ها اشاره کرد.

عفونت منینگوکوک از طریق سرفه، عطسه یا تماس نزدیک رو در رو از فردی به فرد دیگر منتقل می‌شود. همچنین می‌تواند از طریق بزاق سرایت کند. این امر می‌تواند از طریق کارهایی مانند بوسیدن یا به اشتراک گذاشتن غذا، نوشیدنی، سیگار، رژلب، بطری آب، محافظ دندان‌ها که برای ورزش استفاده می‌شود، یا قطعات دهانی آلات موسیقی رخ دهد.

رضایت فرد خردسال بالغ

توصیه می شود که والدین یا سرپرستان در مورد رضایت برای ایمن‌سازی با فرزندانشان صحبت کنند. آن دسته از کودکان زیر 19 سال که توانایی درک مزایای هر یک از واکسن‌ها و واکنش‌های احتمالی نسبت به آنها را دارند و از خطرهای ناشی از عدم ایمن‌سازی آگاهند، می‌توانند به طور قانونی برای ایمن‌سازی رضایت دهند یا از دریافت آن خودداری نمایند. برای کسب اطلاعات بیشتر درباره رضایت برای افراد خردسال بالغ به HealthLinkBC File #119 قانون کودکان، رضایت خردسال بالغ و ایمن‌سازی مراجعه کنید.